

Reti Könninge-Geranio, Birgit Ruunik, Keiu Kärt Tammeaid

GRAMMIKE GRAMMATIKAT

Eesti keele harjutusi 0–B1 tasemele

Armas eesti keele sõber!

See õppematerjal sobib nii noorele kui ka täiskasvanud eesti keele õppijale ning on mõeldud eelkõige lisamaterjalina varem õpitu kordamiseks ja harjutamiseks. Harjutusi võib teha koos õpetajaga, aga kuna materjali lõpus on olemas õiged vastused, sobib see ka iseseisvale õppijale.

Grammatikateemade valik ja järjekord põhineb olemasolevatel eesti keele võõrkeelena õpikutel ja autorite õpetamiskogemusel. Õppematerjal sobib tasemetele 0–B1. Oleme püüdnud esitada lihtsamad teemad enne, keerulisemad pärast, kuid loomulikult on igauhe õpatee erinev ja seetõttu võib teemade lahendamise järjekord muutuda. Ka peatükkide sisu põhineb samal loogikal: ühe teema all on sobivaid harjutusi nii algajatele kui ka edasijõudnud keeleõppijatele. Üks tärn tähistab lihtsamat harjutust, kaks täрни keskmist ja kolm täрни raskemat harjutust. Tärnide arv ei viita keeletasemetele (nt üks tärn ei vasta alati A1-tasemele), vaid näitab harjutuse raskusastet ühe peatüki sees. Juba alustatud peatüki juurde on keeletaseme arenedes hea tagasi pöörduda.

Head harjutamist!

Dear Estonian language enthusiast!

This learning material is designed for young and adult Estonian language learners alike and it is first and foremost developed as an additional source for practicing and repeating previously acquired skills. You may do the exercises together with your teacher, however, the correct answers at the end of the material enable to use it independently on your own.

The selection and order of grammar topics is based on the textbooks of teaching Estonian as a foreign language and on the authors' personal teaching experience. The learning material are aimed at levels 0–B1. We have tried to organize the topics from the simplest to the more complex ones, but as everyone's learning path is different, you may, for example, find out that the chapter of comitative case is presented before the one of simple past tense. The content of each chapter is based on the same logics – topics cover exercises for both beginners and advanced language learners. The difficulty level of exercises within topics' is marked by stars. One star stands for simpler exercises, two for medium and three for more complicated ones. As your language skills develop, it would be a good idea to return to the earlier studied chapters to do the more complicated exercises.

Good luck with practicing! Break a leg!

Дорогой друг эстонского языка!

Этот учебный материал подходит как для юных, так и для взрослых, изучающих эстонский язык, и в первую очередь задуман как дополнительный материал для повторения и практикования изученного ранее. Упражнения можно выполнять вместе с преподавателем, но поскольку в конце материала есть правильные ответы, учебный материал подходит и для того, кто учится самостоятельно.

Выбор и порядок грамматических тем основан на существующих учебниках эстонского языка как иностранного и на преподавательском опыте авторов. Учебный материал подходит для уровней 0–B1. Мы попытались выстроить порядок тем от более простых к более сложным, но, конечно, путь обучения каждого учащегося отличается от других, поэтому, например, глава о совместном падеже (комитативе) может появиться намного раньше, чем глава о простом прошедшем времени. Содержание глав основано на той же логике: в рамках одной темы есть подходящие упражнения как для начинающих, так и для продвинутых в изучении языка.

На уровень сложности упражнения в пределах одной темы указывает число звездочек. Одна звездочка обозначает более легкое упражнение, две звездочки – среднее по сложности, а три звездочки – более сложное упражнение. По мере развития вашего языкового уровня полезно возвращаться к уже начатой главе.

Успешной практики!

Töökäsud/Instructions/Установка

Ühenda paarid. Connect the pairs. Соедини пары.

Kirjuta lünka. Fill in the gaps. Заполни пробелы.

Kirjuta... Write... Напиши...

Vali... Choose... Выбери...

Tõmba joon alla. Underline. Подчеркни.

Vasta küsimusele täislausega. Answer the question with a full sentence.

Ответь на вопрос полным предложением.

Täida tabel. Fill in the table. Заполни таблицу.

Moodusta... Form... Образуй...

Lõpeta lause. Finish the sentence. Закончи предложение.

Täienda lauset. Elaborate the sentence. Дополни предложение.

Sisukord / Table of contents / Оглавление

1. Tegusõnade pööramine olevikus. Isikulised asesõnad Verb conjugation in the present tense. Personal pronouns Спряжение глаголов в настоящем времени. Личные местоимения	6
2. Kolm esimest käännet: nimetav, omastav ja osastav The first three cases: nominative, genitive, and partitive Первые три падежа: именительный, родительный, партитив	13
3. Mitmuse nimetav kääne Nominative plural Именительный падеж множественного числа	20
4. Kohakäänded Locative cases Местные падежи	23
5. Käskiv kõneviis The imperative mood Императивная форма	27
6. <i>Ma-</i> ja <i>da-</i> tegevusnimed The <i>ma-</i> and the <i>da-</i> infinitives <i>Ma-</i> и <i>da-</i> инфинитивы	30
7. Lihtminevik ja <i>nud</i> -kesksõna Simple past tense and the <i>-nud</i> participle Простое прошедшее время и причастие <i>-nud</i>	34
8. Omadussõna võrdlusastmed Adjectives: degrees of comparison Степени сравнения прилагательных	39
9. Mitmuse omastav kääne ja teised mitmuse käänded Genitive plural and other plural cases Родительный падеж множественного числа и другие падежи множественного числа	43
10. Saav, rajav, olev ja ilmaütlev kääne Translative, terminative, essive, and abessive case Транслатив, терминатив, эссив, аббесив	47
11. Kaasaütlev kääne Comitative case Комитатив	51

12. Mitmuse osastav kääne Partitive plural Множественное число партитива	54
13. Tingiv kõneviis Conditional mood Сослагательное наклонение	57
14. Täisminevik Present perfect Прошедшее совершенное время	60
15. Enneminevik Past perfect Плюсквамперфект (Давнопрошедшее время)	63
16. Kokkuvõtvad harjutused kõikide ajavormide kohta Summarizing exercises for all tenses Итоговые упражнения для всех времён	66
17. Sihitise käänded Objective cases Падежи объекта	69
18. Umbisikuline tegumood Impersonal passive Страдательный залог	72
19. Tegusõna käändelised vormid Declinable verb forms Безличные формы глагола	75
20. Oleviku kesksõnad Present participles Причастия настоящего времени	77
21. Kaudne kõneviis Indirect speech Косвенная речь	79
22. Määrsõnad ja nende võrdlusastmed Adverbs. Degrees of comparison Наречия. Степени сравнения наречий	81
Vastused/Answers/Ответы	84

1. TEGUSÕNADE PÕÖRAMINE OLEVIKUS JA ISIKULISED ASEÕNAD

1. Ühenda paarid. *

MINA	SA
SINA	TA
TEMA	NAD
MEIE	MA
TEIE	ME
NEMAD	TE

2. Kirjuta lünka tegusõna *olema* õige vorm. *

1. Me *oleme* täna kodus.
2. Minu sõber Kert _____ tark poiss.
3. See pilt ei _____ ilus.
4. Kas Eesti _____ suur või väike riik?
5. Te _____ väga toredad.
6. Ma _____ 15 aastat vana.
7. Kas sa _____ pärit Eestist?
8. Nad _____ väga sõbralikud.
9. Ta _____ õhtul tööl.
10. Ma ei _____ õpetaja.
11. Ma _____ õpilane.
12. Tema ema nimi _____ Kerli.

3. Ühenda paarid. *

mina	mõtleb
sina	loete
tema	räägin
meie	õpivad
teie	kuulad
nemad	elame

4. Kirjuta lünka õige pöördelõpp. *

1. Me *oleme* õpilased.
2. Ema ja isa ela _____ Võrus.
3. Ma räägi _____ inglise keelt väga hästi, aga minu vend räägi _____ leedu keelt.
4. Kes te ole _____?
5. Kas nad oska _____ prantsuse keelt?
6. Ta ela _____ Rakveres.
7. Te õpi _____ eesti keelt, aga mina õpeta _____ soome keelt.
8. Ma armasta _____ sind.
9. Ta kirjuta _____ e-kirja.
10. Nad loe _____ raamatut.
11. Sa oska _____ hästi tantsida.

5. Kirjuta tegusõna eitav vorm. *

VAATAMA, mina vaatan

ei vaata

OLEMA, mina olen

LUGEMA, mina loen

ARMASTAMA, mina armastan

RÄÄKIMA, mina räägin

ÕPPIMA, mina õpin

ÕPETAMA, mina õpetan

KIRJUTAMA, mina kirjutan

6. Kirjuta tegusõna eitavad vormid. *

RÄÄKIMA

mina *ei räägi*

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

ÕPPIMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

HELISTAMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

LUGEMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

TEGEMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

7. Vali lünka sobiv tegusõna ja kirjuta selle õige vorm. **

OLEMA ELAMA ÕPPIMA TÖÖTAMA RÄÄKIMA

1. Mina *olen* eestlane, aga ma _____ Itaalias Firenzes. 2. Ma _____ siin. 3. Minu emakeel _____ eesti keel, aga ma _____ hästi ka hiina keelt. 4. Ma _____ veel inglise keelt ja _____ saksa keelt. 5. Liisa ja Kristo _____ Tallinnas, sest nad _____ Tallinna ülikoolis. 6. Birika _____ Saaremaal. 7. Ta _____ Saaremaa Muuseumis. 8. Kas teie _____ ja _____ Prahas? 9. Aga sina, kas sina _____ ja _____ ka Prahas?

8. Kirjuta tegusõna õiged vormid. **

ARU SAAMA

mina *saan aru*
sina _____
tema _____
meie _____
teie _____
nemad _____
mina/sina/tema/meie/teie/nemad
ei saa aru

TUTTAVAKS SAAMA

mina _____
sina _____
tema _____
meie _____
teie _____
nemad _____
mina/sina/tema/meie/teie/nemad

PÄRIT OLEMA

mina _____
sina _____
tema _____
meie _____
teie _____
nemad _____
mina/sina/tema/meie/teie/nemad

KOKKU SAAMA

mina _____
sina _____
tema _____
meie _____
teie _____
nemad _____
mina/sina/tema/meie/teie/nemad

9. Kirjuta lünka tegusõna õige vorm. **

1. Ma (aru saama) *saan* jaapani keelest päris palju *aru*.
2. Mis kell nad teatri juures (kokku saama) _____?
3. Kaisa ja Risto (pärit olema, eitav) _____ Eestist, nad on soomlased.
4. (tuttavaks saama) _____! Mina olen Peeter, mis sinu nimi on?
5. Kadi (üles tõusma) _____ tavaliselt _____ kell 8.00 hommikul.
6. Ema (aru saama, eitav) _____, miks beebi ei maga.
7. Kas sina ja Mart (kokku saama) _____ kell kuus _____?
8. Paul (hiljaks jääma) _____ tihti kooli _____.
9. Meile meeldib päevitada, sest me (pärit olema) _____ Kreekast.

10. Kirjuta tegusõna õiged vormid. Mida need sõnad tähendavad? ***

KÕNELEMA

mina *kõnele*

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

mina/sina/tema/meie/teie/nemad *ei kõnele*

VESTLEMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

mina/sina/tema/meie/teie/nemad _____

JUTTU AJAMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

mina/sina/tema/meie/teie/nemad _____

LOBISEMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

mina/sina/tema/meie/teie/nemad _____

JUTUSTAMA

mina _____

sina _____

tema _____

meie _____

teie _____

nemad _____

mina/sina/tema/meie/teie/nemad _____